

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ
ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК

СОЦІАЛЬНА РОБОТА: СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК

МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
18 ГРУДНЯ 2025 РОКУ

ЛЬВІВ – 2026

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
18 грудня 2025 року

Львів – 2026

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток.
Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 18 грудня 2025 р.; [за ред.: Нагірняк М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2026. 590 с.

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (грудень 2025 р.) присвячені стратегічним змінам у системі соціальної роботи під впливом воєнного стану. У збірнику проаналізовано перехід до розвивальної парадигми та впровадження інноваційних технологій у соціальну політику. Особлива увага приділена комплексній підтримці ветеранів, військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали від наслідків бойових дій.. Матеріали охоплюють широкий спектр тем: від психологічної реабілітації та соціального супроводу в секторі безпеки до новітніх методів соціального менеджменту та взаємодії державних і громадських інституцій.

Опубліковані тези мають вагоме значення для модернізації вищої освіти та практичної діяльності. Вони спрямовані на: вдосконалення професійної освіти, формування компетентностей, професійних навичок майбутніх соціальних працівників, сприяння активному обміну досвідом між науковою спільнотою та практикуючими спеціалістами, розробку адаптивної та професійної моделі діяльності фахівця соціальної сфери, що відповідає викликам сучасності.

Це видання стане цінним ресурсом для широкого кола читачів, які прагнуть глибоко зрозуміти виклики, що постали перед соціальною сферою в часи війни та масштабних суспільних змін. Книга пропонує ґрунтовний аналіз пріоритетів розвитку галузі. Особливу увагу приділено стратегіям післявоєнного відновлення, що робить видання актуальним як для науковців, так і для практиків.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 3, від 23 січня 2026 р.)*

© Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2026
© Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук 2026
© Нагірняк М.Я. 2026

- Український журнал прикладної економіки та техніки*, № 9 (1), 2024. С. 46–50.
3. Лехолетова М.М., Лях Т.Л., Спіріна Т.П. Методи оцінки територіальною громадою власних потреб. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота* / ред. О. Бартош. Ужгород, 2022. С. 178–181.
 4. Морально-етичні засади соціальної роботи у територіальній громаді / В. Жуков та ін. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 2. С. 32–37. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023>.
 5. Спіріна Т.П. Прийняття ефективних рішень як складова професійної культури соціального працівника.. *Information and innovative technologies in the turbulence era : монографія*. Katowice, 2022. P. 232–249.

Anna TOPCHYLO

National University of Civil Protection of Ukraine

THE IMPACT OF INJURIES ON THE MENTAL HEALTH OF RESCUERS UNDER MARTIAL LAW

In recent years, Ukraine has been under the constant threat of intensive missile and drone attacks that cause large-scale destruction, technological disasters, and civilian casualties. Employees of the State Emergency Service of Ukraine (SES of Ukraine) are the first to be deployed to eliminate the consequences of these strikes, performing search-and-rescue and emergency response operations.

The work of rescuers in the affected areas is complicated by the high probability of repeated attacks deliberately aimed at units already operating at the scene. Such enemy tactics lead to a steady increase in the number of injured personnel – as of November 2025, a total of 555 injury cases have been documented. Despite this, the issue of the psychological consequences of injuries among rescuers, as well as the development of comprehensive rehabilitation measures, remains

insufficiently explored in Ukrainian scientific literature, underscoring the need for a more in-depth study of this topic.

A comprehensive approach to working with injured personnel is presented in the study by Kokun O.M., Pishko I.O., Lozinska N.S., and others (2023), in which the provision of psychological assistance to military service members, veterans, and their family members is examined in detail. This scientific domain is further expanded by the works of Karamushka T.V., Polivko L.Yu., and Visich O.Yu. (2023), who describe the specific characteristics of psychological support for military personnel who have undergone amputations as a result of combat injuries. Although these studies focus mainly on service members, their findings have important applied significance for developing a system of psychological rehabilitation for injured rescuers of the State Emergency Service of Ukraine, as the latter face similar traumatic experiences and challenges in the line of duty.

With this goal in mind, researchers from the Educational and Research Laboratory of Extreme and Crisis Psychology of the Educational and Research Institute of Operational and Rescue Forces at the National University of Civil Protection of Ukraine conducted a pilot study from April to July 2025. A total of 44 rescuers from units in the Dnipropetrovsk, Zaporizhzhia, Mykolaiv, and Odesa regions – who sustained injuries while performing their official duties over the past two years – were surveyed to identify the psychological consequences of their injuries.

The results of the study indicate that sustaining an injury while performing official duties by rescuers of the State Emergency Service of Ukraine has a significant impact on their psycho-emotional state, regardless of the degree of physical damage. At the same time, among rescuers who underwent amputations, a considerably higher level of post-traumatic symptoms, psychosomatic disorders, anxiety-depressive emotional states, and sleep disturbances was identified compared to injured personnel without amputations.

For example, the analysis conducted using the “Questionnaire for Identifying Psychosomatic Disorders” (developed by O.S. Chaban

and O.O. Khaustova) revealed substantial differences between the groups: 83.23% of rescuers who had undergone amputations reported pronounced psychosomatic complaints, which reflects a high level of emotional tension and significant difficulties with adaptation. In the group without amputations, only 8.33% of participants reported similar difficulties, while the majority did not exhibit symptoms of clinical significance.

To assess sleep quality, the Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) was applied. The obtained results indicate the presence of significant sleep disturbances in both groups of respondents, which are conditioned by a high level of psycho-emotional tension, chronic fatigue, and a reduced capacity of the nervous system for recovery. In the group of rescuers who had undergone amputations, 66.67% of participants demonstrated clinically significant sleep disorders (total PSQI score > 5). These respondents typically experience difficulties falling asleep, frequent nighttime awakenings, fragmented sleep, reduced quality of nighttime rest, and a persistent feeling of exhaustion upon waking.

Among rescuers without amputations, similar symptoms were observed in 41.67% of participants, which also indicates a substantial level of sleep disturbances, although it is statistically lower compared with the previous group. The obtained data make it possible to consider these identified sleep disorders as potential secondary manifestations of post-traumatic stress disorder, anxiety states, increased physiological arousal, and chronic psychological tension, which are characteristic of individuals who have experienced severe physical trauma and prolonged exposure to stress and therefore require additional in-depth study.

To assess the level of post-traumatic manifestations, the PTSD Symptoms Questionnaire (developed by O.A. Blinova) was applied. The analysis of the data in the group of rescuers who had undergone amputations revealed the following distribution: in 50.01% of the examined individuals, a full spectrum of PTSD symptoms was identified; 33.29% demonstrated partial symptomatology, which indicates a high probability of developing

a post-traumatic disorder; 16.67% did not exhibit clinically significant signs according to this assessment method. In the group of rescuers without amputations, the results differed somewhat: 33.87% showed pronounced PTSD symptomatology; 16.87% exhibited certain possible manifestations; 50.49% did not demonstrate signs of post-traumatic disorder. The obtained data confirm that severe bodily injuries, including amputations, significantly increase the risk of developing PTSD, and the degree of physical traumatization is an important factor influencing the intensity of the psychological reaction.

The analysis of the data obtained using the “Differential Emotions Scale” by Carroll Izard showed that among rescuers with amputations, 83.47% exhibited high levels of acute negative experiences, as well as pronounced anxiety-depressive emotions. The dominant emotions include fear, sadness, anger, disgust, guilt, and shame. Such a range of emotional experiences indicates substantial internal tension, emotional exhaustion, and a sense of loss of bodily integrity, which is a characteristic consequence of severe physical trauma. In the group of rescuers without amputations, the intensity of anxiety-depressive emotions was recorded in 41.67% of participants, and indicators of acute negative emotions were observed in 33.33%. Although these values are lower, they still indicate the presence of emotional distress and the need for psychological support.

The obtained research results convincingly demonstrate that injuries sustained during the performance of official duties under conditions of martial law have a significant and multidimensional impact on the mental health of rescuers of the State Emergency Service of Ukraine. Regardless of the nature of the injury, all surveyed participants show signs of psycho-emotional tension and require support; however, severe bodily injuries – particularly amputations – substantially intensify the severity of psychological consequences.

Rescuers with amputations exhibit significantly higher indicators of psychosomatic disorders, emotional exhaustion, anxiety-depressive states, and post-traumatic symptomatology.

They are characterized by persistent manifestations of internal tension, experiences of loss of bodily integrity, and elevated levels of fear, anger, sadness, and guilt. Data obtained through several psychodiagnostic assessment methods consistently demonstrate that severe physical injury is a predictor of a deeper and more enduring psychological response to a traumatic event.

At the same time, rescuers without amputations also demonstrate a considerable level of emotional distress: sleep disturbances, signs of post-traumatic stress, and increased anxiety. Although their indicators are generally lower, they remain clinically significant and require attention and intervention.

LITERATURE

1. Kokun O.M., Pishko I.O., Lozinska N.S., Oliynyk V.O., Khoruzhyi S.M., Larionov S.O., Syrytsia M.V. (2023) Osoblyvosti nadannia psykholohichnoi dopomohy viiskovosluzhbovtsiyam, veteranam ta chlenam yikhnikh simei tsyvilnymy psykholohamy : metod. posib. [Peculiarities of providing psychological assistance to military personnel, veterans and members of their families by civilian psychologists: method. manual]. Kyiv : 7BTs, 175 [in Ukrainian].
2. Karamushka T.V., Polivko L.Yu., Visich O.Yu. (2023) Psykholohichniy suprovid nezlamnykh: metodychni rekomendatsii po roboti z viiskovosluzhbovtsiamy, yaki zaznaly amputatsii vnaslidok boiovykh dii. [Support of the indomitable: methodical recommendations for working with military personnel who suffered amputations as a result of hostilities]. Kyiv – Lviv : Vydavets Viktoriia Kundelska. 60 [in Ukrainian].
3. Topchylo A.V. (2025). Comprehensive analysis of the psychological consequences of injuries in rescuers of the State Emergency Service of Ukraine: A comparative characteristic of groups with different degrees of traumatization. *Habitus*, 75(2), 81–85. <https://doi.org/10.32782/hbts.75.2.13> [in Ukrainian].

129. **Тимчук Людмила Іванівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та соціальної роботи факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
130. **Ткаченко Олександр Іванович**, викладач кафедри інформаційної та фінансової безпеки інституту безпеки Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».
131. **Ткачик Оксана Тарасівна**, здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 3-го курсу групи ПСе-31с факультету психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.
132. **Тодоріко Анатолій Валентинович**, здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для здобуття ступеня доктора філософії PhD факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
133. **Толканець Валерія Олександрівна**, здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 053 «Психологія», курсантка 201 навчальної групи навчально-наукового експертно-криміналістичного інституту Національної академії внутрішніх справ.
134. **Томащук Тетяна Володимирівна**, старший викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.
135. **Топчило Анна Валеріївна**, здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня Національного університету цивільного захисту України.

Тюльна Т. Стресостійкість як фактор соціальної адаптації студентів закладів вищої освіти	365
Бабенко М. Інноваційні методи дизайн-аналітики у розвитку соціальної роботи в умовах сучасних викликів...	371
Скарлат О. Роль соціального працівника у психосоціальній підтримці ветеранів війни.....	373
Котькова Т. Візуальна комунікація як інструмент соціальної адаптації в умовах сучасних викликів.....	376
Бахур М. Соціальні проекти діяльності у сфері соціальної роботи: теоретичні підходи	381
Азаркіна О. Правові засади діяльності практичного психолога у кризових ситуаціях, практичні аспекти надання психосоціальної підтримки.....	384
Іванів А. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним особам в Україні.....	390
Буц К. Особливості професійного вигорання фахівців, які здійснюють кризові інтервенції в умовах дії воєнного стану.....	394
Височин О. Волонтерська підтримка як ресурс спільноти в умовах кризи: психосоціальний вимір.....	399
Гальченко В., Вольська О. Профілактика професійного вигорання працівників в умовах війни.....	403
Сірко Р, Слободяник В. Психосоціальна підтримка особистості, яка втратила здоров'я на війні	407
Кривко О. Теоретичні засади сучасної соціальної роботи: нові парадигми, підходи та концепції розвитку соціальної сфери в умовах суспільних трансформацій.....	410
Топчило А. The impact of injuries on the mental health of rescuers under martial law.....	414
Бартиш Н. Соціально-економічні наслідки тонізації зайнятості для державного пенсійного забезпечення	419

Наукове видання

**Соціальна робота:
становлення, перспективи, розвиток**

Матеріали VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю

18 грудня 2025 року

Головний редактор:

Михайло Нагірняк

канд. іст. наук, доцент

ЛДУ БЖД
79007, Україна, м. Львів, вул. Клепарівська, 35
тел./факс: (8-032) 233-32-40, 233-24-79
e-mail: mail@ubgd.lviv.ua, ndr@ubgd.i.ua